GUIA DEL PROFESSORAT

L'AVENTURA DE FER LA VOLTA AL MÓN A VELA

COM ES NAVEGA, ES VIU I ES TREBALLA ENMIG DE L'OCEÀ

Barcelona Capital Nàutica

educacio@fbcn.cat
www.barcelonacapitalnautica.org

Barcelona Capital Nàutica

GUIA DEL PROFESSORAT

L'aventura de fer la volta al món a vela

Com es navega, es viu i es treballa enmig de l'oceà

- **Etapes educatives:** cicle mitjà i superior de primària i ESO**.**
- **Durada orientativa:** 1 hora i 30 minuts**.**
- **Espai:** centre educatiu o seu de la Fundació Barcelona Capital Nàutica.
- **Preu:** 155 € IVA inclòs per activitat.

1. Presentació

La Fundació Barcelona Capital Nàutica impulsa iniciatives per apropar el mar a la ciutadania a través de l'esport, la formació, la cultura marítima, la sostenibilitat, la ciència, la innovació i l'economia blava.

L'activitat **L'aventura de fer la volta al món a vela** apropa l'alumnat a la navegació oceànica i al repte que representa navegar durant setmanes o mesos, travessar diferents oceans i adaptar-se a unes condicions canviants.

A través del relat d'una persona navegant, tècnica o vinculada a la vela oceànica, l'alumnat descobreix com es prepara una volta al món, com és la vida quotidiana a bord i quins reptes físics, emocionals i tècnics comporta.

La sessió combina una **xerrada visual i participativa** amb una breu experiència pràctica relacionada amb la navegació i la vida a bord.

2. A qui s'adreça

L'activitat està pensada principalment per a:

- Cicle mitjà i superior de primària.
- Educació secundària obligatòria.
- Centres d'educació especial i altres grups educatius, sempre que les característiques de l'activitat i els suports disponibles permetin una participació adequada.

Els continguts, el llenguatge, el ritme i el nivell de participació es podran ajustar, en la mesura del possible, a l'edat, els coneixements previs i les característiques generals del grup.

3. Durada i format

La durada total orientativa és d'**1 hora i 30 minuts**:

- **Xerrada visual i participativa:** entre 45 minuts i 1 hora.
- **Activitat vivencial:** aproximadament 30 minuts.

La xerrada no s'ha de plantejar com una explicació extensa o excessivament tècnica. L'objectiu és mantenir l'atenció de l'alumnat mitjançant imatges, experiències reals, preguntes i exemples propers.

L'activitat es pot dur a terme:

- Al centre educatiu.
- A la seu de la Fundació Barcelona Capital Nàutica.

Quan l'activitat es realitzi a la Fundació i les condicions ho permetin, es podrà complementar amb una aproximació a les embarcacions i, si escau, amb un breu taller de nusos mariners.

Quan sigui possible, la sessió es podrà relacionar amb continguts, temes o valors que el grup estigui treballant a l'aula.

4. Objectius educatius

L'activitat té com a objectius:

- Donar a conèixer la vela oceànica i què implica afrontar una volta al món a vela.
- Apropar l'alumnat a les experiències reals de les persones navegants i a la vida quotidiana a bord.
- Comprendre les dimensions i les principals característiques del recorregut.
- Entendre la importància de la preparació i de l'equip de suport que hi ha darrere d'un projecte oceànic.
- Relacionar la navegació amb la ciència, la tecnologia, la meteorologia, la salut, l'alimentació, l'energia i la seguretat.
- Treballar valors i habilitats com l'esforç, la responsabilitat, la perseverança, l'adaptació, la resolució de problemes i la presa de decisions.
- Promoure el respecte pels oceans i la biodiversitat.

5. Continguts principals

Durant la xerrada es poden abordar, de manera adaptada a cada grup:

- **El repte i el recorregut:** grans regates oceàniques, oceans que es travessen, ruta dels tres caps —Bona Esperança, Leeuwin i Hornos— i una navegació d'aproximadament 25.000 milles nàutiques.
- **Preparació del projecte:** preparació del vaixell i de la persona navegant, seguretat, logística i paper de l'equip de terra.

- **El vaixell i la tecnologia:** característiques dels velers oceànics, sistemes de navegació i comunicació, seguretat i gestió de recursos.
- **Vida a bord:** alimentació, descans, higiene, organització de l'espai, aigua, energia i gestió de les emocions.
- **Navegació i seguretat:** meteorologia, vent, onades, orientació, comunicacions, reparacions i gestió d'avaries o emergències.
- **Oceà i sostenibilitat:** biodiversitat, canvi climàtic, energia, residus i protecció del medi marí.
- **Arribada i aprenentatges:** emocions en completar el repte i aprenentatges adquirits durant l'experiència.

La persona ponent seleccionarà els continguts més adequats segons l'edat, els interessos i les característiques del grup.

6. Estructura orientativa de la sessió

1. Benvinguda i activació de coneixements previs — 5-10 min
Breu introducció a partir d'imatges i preguntes sobre la navegació oceànica i el repte de donar la volta al món.

2. Xerrada visual i participativa — 40-50 min
Explicació de l'experiència a partir d'imatges, vídeos, objectes, exemples reals i preguntes a l'alumnat.

3. Activitat vivencial — aproximadament 30 min
Observació de material de navegació, aproximació a l'alimentació a bord i altres experiències pràctiques segons els recursos disponibles.

4. Tancament — 5 min
Posada en comú dels principals aprenentatges i preguntes finals.

Activitat vivencial

Material tècnic: l'alumnat podrà observar, tocar o provar-se voluntàriament roba de navegació, armilles salvavides, arnesos, guants, botes o altres elements utilitzats a bord.

Menjar liofilitzat: es mostrarà com s'organitza l'alimentació durant una navegació oceànica. Si es fa un tast, serà voluntari i s'hauran comprovat prèviament les al·lèrgies, intoleràncies o restriccions alimentàries.

Embarcacions i nusos: quan l'activitat es faci a la Fundació i les condicions ho permetin, es podrà complementar amb una aproximació a les embarcacions i/o un breu taller de nusos mariners.

7. Preparació prèvia del grup

No cal treballar continguts específics abans de la sessió.

Si es vol preparar el grup, es poden proposar activitats breus com:

- Localitzar els principals oceans i caps en un mapa.
- Imaginar què necessita una persona per viure durant setmanes o mesos en un vaixell.
- Observar fotografies d'embarcacions oceàniques.
- Preparar preguntes sobre la navegació i la vida a bord.
- Identificar professions vinculades a un projecte oceànic.

Aquesta preparació és opcional i ha de ser breu i motivadora.

8. Informació que cal facilitar abans de l'activitat

Es recomana que el centre comuniqui:

- Edat, curs i nombre aproximat d'alumnes.
- Coneixements previs i interessos relacionats amb el mar i la navegació.
- Característiques generals del grup.
- Suports educatius, sensorials, comunicatius o de mobilitat que l'alumnat utilitza habitualment i que el centre pugui facilitar.
- Al·lèrgies, intoleràncies o restriccions alimentàries, si es preveu un tast.

No cal comunicar diagnòstics ni dades personals. Només la informació funcional necessària per preparar la sessió i valorar els ajustos possibles.

9. Paper del professorat durant la sessió

Durant l'activitat, el professorat acompanya el grup i facilita la participació de l'alumnat.

Es recomana:

- Afavorir un ambient d'escolta, participació i preguntes.
- Facilitar els suports habituals de l'alumnat que els necessiti.
- Ajudar a organitzar els torns durant les activitats pràctiques.

- Avisar la persona ponent si alguna situació requereix algun ajust.
- Connectar l'activitat amb els aprenentatges de l'aula.

La conducció dels continguts i de les activitats correspon a la persona ponent.

10. Participació i necessitats específiques

La participació en les activitats pràctiques serà sempre voluntària.

La sessió procurarà afavorir la participació de tot l'alumnat mitjançant ajustos senzills en la dinàmica, el llenguatge, el ritme o l'organització, sempre que sigui possible.

Els suports habituals que necessiti l'alumnat hauran de ser facilitats pel centre educatiu.

Qualsevol necessitat específica que pugui afectar el desenvolupament de l'activitat s'haurà de comunicar prèviament per valorar conjuntament amb el centre quins ajustos són possibles.

Quan una activitat pràctica no sigui adequada o possible, es procurarà oferir, dins dels recursos disponibles, una altra forma de participació o observació.

11. Continuïtat a l'aula

Després de la sessió, el professorat pot aprofundir en l'activitat mitjançant propostes com:

- Situar en un mapa el recorregut d'una volta al món.
- Escriure un diari fictici d'una jornada de navegació.
- Investigar com es gestiona l'aigua o l'energia a bord.
- Planificar l'alimentació per a una travessa.
- Investigar aspectes relacionats amb l'oceà, la meteorologia o els residus.
- Identificar les professions que formen part d'un projecte oceànic.

Les propostes són opcionals i es poden adaptar a les diferents àrees curriculars.